

15 Απριλίου 2022

” Φωτίκια ” ένα ξεχασμένο Πασχαλινό έθιμο της Ηπείρου

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Κοινωνιολογικά (κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα)

Κείμενο - Φωτογραφίες: Σπύρος Θεοδ. Κουτσοχρήστος

Στα Ιωάννινα, την ” πόλη των ασημουργών των θρύλων και των παραδόσεων “, από την εποχή της Τουρκοκρατίας και ιδιαιτέρως επί Αλή Πασά του Τεπελενλή (1787 -1822) άνθισαν τέχνες, όπως η ασημουργία εκκλησιαστική & λαϊκή , η χρυσοκεντητική, η υφαντική και η χαλκοτεχνία.

OLYMPUS DIGITAL CAMERA

Τα " φωτίκια " είναι Πασχαλινό έθιμο, που έχει σχέση με την τέχνη του χαλκού, και το συναντάμε σε όλη την Ήπειρο.

Την παραδοσιακή τέχνη του χαλκού μπορούμε και σήμερα να θαυμάσουμε στα Γιάννενα, σε καταστήματα της οδού Ανεξαρτησίας αλλά και της πλατείας Καλούτσιανης.

OLYMPUS DIGITAL CAMERA

Όταν έφταναν τα βαφτιστήρια σε ηλικία 8 έως 12 ετών, ο νουνός αρκετές μέρες πριν από την Ανάσταση του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, συνήθως το Σάββατο του Λαζάρου, αγόραζε ρούχα, εσώρουχα, παπούτσια, για την " Λαμπρή " (Αναστάσιμη Θεία Λειτουργία).

OLYMPUS DIGITAL CAMERA

Στο βαφτιστήρι ο ανάδοχος δώριζε και ένα χάλκινο χρηστικό σκεύος που το ονόμαζαν " φωτίκι ".

Το φωτίκι ήταν, ένα ταψί, μια κατσαρόλα, ένας ταβάς, ένας μαστραπάς (κανάτα χωρίς καπάκι), ένα μπραγάτσι , ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα που είχε ο νουνός, και το παρέδιδε στον αναδεξιμό / μιά το Μεγάλο Σάββατο.

Φωτ. Σπύρος Θεοδ. Κουτσοχρήστος

OLYMPUS DIGITAL CAMERA

Σε όλα τα χάλκινα σκεύη, ο χαλκουργός χάραζε τα αρχικά γράμματα του ονόματος του κάθε ιδιοκτήτη και μια ημερομηνία, ώστε να ήταν εύκολα αναγνωρίσιμα, μετά την επαναληπτική επικασσιτέρωση από τον "γανωτή".

Κείμενο - Φωτογραφίες: Σπύρος Θεοδ. Κουτσοχρήστος